

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 września 1980 r.

w sprawie Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska oraz wykonywania kontroli w zakresie ochrony środowiska.

Na podstawie art. 96 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres działania oraz organizację Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska, a także zasady i tryb wykonywania przez ten organ oraz przez terenowe organy administracji państwowej kontroli w zakresie ochrony środowiska, jak też zasady współdziałania tych organów.

2. Przepisy rozporządzenia nie naruszają właściwości innych organów w sprawach kontroli środowiska, wynikającej z przepisów szczególnych.

§ 2. Do zadań Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska należą w szczególności sprawy:

1) kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska zapewniających zachowanie wartości środowiska i re-

alizacji tych wymagań w działalności organów administracji państwowej, jednostek organizacyjnych, osób fizycznych i organizacji społecznych oraz wykonywania związanych z tym niezbędnych badań jakościowych.

- 2) prowadzenia lub inicjowania badań jakości środowiska oraz oceny jego stanu i zachodzących w nim zmian,
- 3) podejmowania działań tworzących warunki zapobiegania zagrożeniom środowiska oraz przywracania go do stanu właściwego,
- 4) popularyzowania zasad ochrony środowiska,
- 5) opracowywania i wdrażania metod analityczno-badawczych i kontrolno-pomiarowych w ochronie środowiska,
- 6) kontroli realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska.

- 7) prowadzenia spraw dotyczących nadzwyczajnego zagrożenia środowiska,
- 8) przygotowywania projektów norm dotyczących dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń i innych uciążliwości dla środowiska,
- 9) inicjowania działalności lub przedsięwzięć albo zgłaszania propozycji mających na celu ochronę środowiska bądź zachowanie stanu jego równowagi,
- 10) współdziałania z organami kontrolnymi i organami ścigania w sprawach związanych z naruszeniem przepisów o ochronie środowiska,
- 11) udzielania pomocy i instruktażu służbom ochrony środowiska powołanym w jednostkach organizacyjnych,
- 12) organizowania i prowadzenia systemu obserwacji stanu środowiska,
- 13) kontroli działalności służb ochrony środowiska terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego w zakresie zadań powierzonych Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska,
- 14) rozpatrywania skarg i wniosków w sprawach naruszenia ochrony środowiska,
- 15) prowadzenia spraw związanych z realizacją zadań Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, dotyczących:
 - a) zapobiegania produkcji lub importowi maszyn, urządzeń i innych wyrobów szkodliwych dla zdrowia ludzi albo powodujących szkodliwe uciążliwości dla środowiska,
 - b) podejmowania środków zmierzających do usunięcia zagrożeń powodowanych działalnością pogarszającą stan środowiska w stopniu stwarzającym zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego,
 - c) wprowadzania na określonych obszarach zakazu używania paliw lub surowców albo stosowania procesów technologicznych powodujących zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w stopniu zagrażającym zdrowiu ludzi,
- 16) wykonywania zadań powierzonych przez Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

§ 3. 1. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała z organami administracji państwowej oraz organizacjami spółdzielczymi i społecznymi w wykonywaniu zadań, o których mowa w § 1.

2. W razie ujawnienia nieprawidłowości powodujących naruszenie przepisów o ochronie środowiska Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska:

- 1) podejmuje działania przewidziane prawem, mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 2) występuje do właściwych organów o zastosowanie środków przewidzianych prawem,
- 3) zawiadamia o naruszeniu prawa organ nadrzędny sprawcy oraz właściwy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

§ 4. 1. Na czele Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska stoi Główny Inspektor Ochrony Środowiska powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

2. Zastępców Głównego Inspektora Ochrony Środowiska powołuje Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

3. W ramach Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska działają zespoły, stanowiska pracy oraz zespoły terenowe.

§ 5. Pracownicy Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska są pracownikami państwowymi, wynagradzaniymi według zasad obowiązujących pracowników ministerstw i urzędów centralnych.

§ 6. 1. Czynności kontrolne Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska wykonują jej pracownicy, zwani dalej „inspektorami”.

2. Inspektorzy są uprawnieni do:

- 1) wstępu za okazaniem legitymacji wraz z pracownikami pomocniczymi i niezbędnym sprzętem na teren nieruchomości oraz do obiektów budowlanych lub ich części,
- 2) kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska przy eksploatacji pojazdów i statków na wodach śródlądowych,
- 3) poboru prób, przeprowadzania niezbędnych badań lub wykonywania czynności kontrolnych, umożliwiających ustalenie na terenie kontrolowanej nieruchomości, w obiekcie budowlanym lub jego części stanu środowiska oraz ocenę tego stanu w świetle przepisów i ustaleń decyzji administracyjnych dotyczących ochrony środowiska,
- 4) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki organizacyjnej i świadków niezbędnych wyjaśnień oraz żądania okazania dokumentów.

3. Jeżeli do prowadzenia kontroli niezbędne są wiadomości specjalne, inspektor może korzystać z pomocy rzeczoznawcy.

4. Uprawnienie inspektorów, o którym mowa w ust. 2, w stosunku do nieruchomości i obiektów podległych Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych może być realizowane tylko na podstawie upoważnienia wydanego przez Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, uzgodnionego z Ministrem Obrony Narodowej lub Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 7. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić inspektorowi warunki niezbędne do przeprowadzenia kontroli.

§ 8. 1. Zadaniem inspektora jest ustalanie stanu faktycznego w kontrolowanym zakresie, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości — ustalenie przyczyn ich powstania i sporządzenie protokołu kontroli, którego jeden egzemplarz doręcza on kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

2. Protokół kontroli powinien zawierać w szczególności:

- 1) ustalenia faktyczne w zakresie objętym kontrolą,
- 2) wymienienie ujawnionych nieprawidłowości, a także — w miarę możliwości — przyczyn i skutków tych nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za te nieprawidłowości,
- 3) wymienienie przedsięwzięć, które w czasie kontroli podjął kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej w celu usunięcia nieprawidłowości.

3. Protokół podpisują inspektor i kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, który może wnieść do protokołu umotywowane zastrzeżenia i uwagi.

4. W razie odmowy podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej inspektor czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska.

§ 9. 1. W razie stwierdzenia w czasie kontroli nieprawidłowości w zakresie ochrony środowiska Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska ma prawo wydania zarządzeń pokontrolnych, mających na celu usunięcie w określonym terminie tych nieprawidłowości.

2. Kopie zarządzeń pokontrolnych wraz z protokołem kontroli Inspekcja przesyła właściwemu terenowemu organowi administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

3. Jeżeli w kontrolowanej jednostce organizacyjnej działa samorząd robotniczy, kopie zarządzeń pokontrolnych wraz z protokołem kontroli Inspekcja przekazuje organowi tego samorządu.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zawiadomić w ustalonym terminie organ kontrolny o wykonaniu otrzymanych zarządzeń pokontrolnych, a także o zastosowanych sankcjach służbowych względem winnych zaniedbań lub naruszenia obowiązków.

§ 10. 1. Terenowe organy administracji państwowej sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska na terenie ich właściwości oraz podejmują w ramach posiadanych uprawnień działania i wydają decyzje mające na celu zapobieganie zagrożeniom środowiska oraz przywrócenie go do stanu właściwego albo występują do właściwych organów o podjęcie takich czynności lub zastosowanie odpowiednich środków przewidzianych prawem.

2. Do kontroli sprawowanej przez terenowe organy administracji państwowej w sprawach ochrony środowiska mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 6—9.

§ 11. 1. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego w ramach współdziałania z Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska w realizacji jej zadań w szczególności:

- 1) przedstawiają analizy i oceny stanu środowiska oraz inne materiały i informacje,
- 2) informują o ustaleniach dotyczących kierunków polityki w dziedzinie ochrony środowiska oraz planów i programów działania,
- 3) współuczestniczą na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w badaniach jakości środowiska i w kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska,
- 4) podejmują działania i wydają decyzje w sprawach należących do ich właściwości, niezbędne do usunięcia zagrożeń środowiska.

2. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego zapewniają świadczenie przez wojewódzkie ośrodki (pracownie) badań i kontroli środowiska na rzecz Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska odpłatnych usług, związanych z realizacją jej zadań.

§ 12. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska sprawuje merytoryczną kontrolę działalności służb ochrony środowiska terenowych organów administracji państwowej i udziela tym służbom niezbędnej pomocy.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Pińkowski*